

Η Γαλανόλευκη της Ελένης Φωκά στον ΠτΔ

/ Γενικά Θέματα

ΑΚΡΩΣ συγκινητικές έγιναν αίφνης οι στιγμές το βράδυ της Τετάρτης στον κήπο του Προεδρικού. Όταν στην παρουσίαση του βιβλίου της Ευρυδίκης Περικλέους – Παπαδοπούλου, με τίτλο «Και πολλά επικράνθη η Ελένη της Καρπασίας», ανέβηκε στο βήμα για την δική της αντιφώνηση η ίδια η ηρωική Δασκάλα (1974-1997) της σκλαβωμένης Αγίας Τριάδας, Ελένη Φωκά. Λυγμική μεν η φωνή της. Ξεχειλισμένη όμως αποφασιστικότητα, πείσμα και πίστη. Σκόρπισε εθνική ανατριχίλα. Κι αιφνιδίασε τον ΠτΔ, Νίκο Χριστοδουλίδη, ο οποίος αμέσως σηκώθηκε στην πρόσκλησή της, για να παραλάβει από τα χέρια της, διπλωμένη μέσα σε κλαδιά δάφνης, μια γαλανόλευκη σημαία μας, δικό της βασανισμένο ιερό κειμήλιο από το σκλαβωμένο χωριό της. Είπε η βιαίως εκτοπισθείσα το 1997 κι έκτοτε απαγορευμένη από το τουρκικό κατοχικό καθεστώς Δασκάλα:

«Από την σκλαβωμένη Αγία Τριάδα της Γιαλούσας και το γκρεμισμένο εκεί σπιτικό

μας, ένα μόνο ιερό ενθύμιο μού απέμεινε. Το ανέσυρε, τυλιγμένο σκουπίδι στα ερείπια, το έκρυψε και μου το έφερε ένα γνωστό μου πρόσωπο που πήγε ως εκεί. Είναι η Γαλανόλευκη σημαία του Έθνους μας. Την είχε διασώσει, βρομισμένη και μαγαρισμένη από τα χέρια των βαρβάρων κατακτητών, ο μακαρίτης ο πατέρας μου. Την ξέπλυνε στην θάλασσά μας και την φύλαξε κρυμμένη. Για όταν ο Θεός θα ευλογήσει την απελευθέρωσή μας. Αυτό λοιπόν το ιερό μας σύμβολο θέλω απόψε να παραδώσω στα χέρια σας, κύριε Πρόεδρε. Για να διαφυλαχθεί στην Τράπεζα Τιμής και Αξιοπρέπειας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Με την παράκληση να υψωθεί, για να κυματίζει όταν ο Θεός μάς φωτίσει και μας βοηθήσει να επιστρέψουμε αφέντες σε απελευθερωμένα τα εδάφη της Κύπρου, στην ελεύθερη Καρπασία, στην ελεύθερη Αγία Τριάδα μου».

ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ συνδιοργάνωσαν το Γραφείο Ανθρωπιστικών Θεμάτων Αγνοουμένων και Εγκλωβισμένων μ' επικεφαλής την Άννα Αριστοτέλους, η Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου και οι εκδόσεις «Νεφέλη». Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Αρχιεπίσκοπος Γεώργιος και ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης. Το βιβλίο παρουσίασαν ο καθηγητής Πέτρος Παπαπολυβίου και η καθηγήτρια Λουίζα Χριστοδουλίδου. Μίλησε στη συνέχεια και η συγγραφέας του βιβλίου, η οποία πριν από δέκα χρόνια, το 2014, είχε εκδώσει το άλλο συγκλονιστικά κορυφαίο βιβλίο της, με τον τίτλο «Ως αληθώς». Για την εμβληματική μορφή των οικογενειών των Αγνοουμένων, Χαρίτα Μάντολες, από την σκλαβωμένη Ελιά της Κερύνειας.

- Για το βιβλίο ο Παπαπολυβίου είπε και τα εξής: «Έχω μελετήσει, νόμιζα πολύ καλά, τις σκληρές συνθήκες ζωής των εγκλωβισμένων και ειδικότερα τις αντιξοότητες που έπρεπε να ξεπεράσουν κάθε μέρα οι δασκάλες της Καρπασίας. Η Ελένη στην Αγία Τριάδα και οι Γιαννούλα Λαζαρίδου - Βασιλείου και Δέσπω Κολατσή - Μουζούρη στο Ριζοκάρπασο. Αυτά που περιγράφονται στο «Και πολλά επικράνθη» ξεπερνούν όλα όσα γνωρίζαμε για τις συνθήκες που βίωσε η Ελένη Φωκά. Τόσο ως προς τα προσκόμματα, τον πόλεμο στο σχολείο, στη δασκάλα και στους μικρούς μαθητές, μέρα και νύχτα, τις καταστροφές, τις κλοπές, τον χλευασμό και τα βασανιστήρια, όσο και ως προς τις ψυχικές αντοχές και την ανδρεία της Ελένης αλλά και των μικρών μαθητών και μαθητριών της. Τι να πρωτοσημειώσω; Στέκομαι στην απαγωγή δύο μικρών μαθητών της Ελένης και τα άγρια βασανιστήρια που υπέστησαν όταν χάθηκαν δύο σημαίες, η τουρκική και του ψευδοκράτους, από το διπλανό σχολείο των εποίκων. Και στο σθένος της δασκάλας τους να τρέξει να καταγγείλει τους κατακτητές στους ίδιους αλλά και στους Ειρηνευτές του ΟΗΕ, παρά τις απειλές, τις ύβρεις, τους εμπυσμούς και τη συχνή βάνανση αγριότητα της σωματικής βίας. Εξίσου συγκλονιστικά, θα έλεγα επικά για όσους από μας διδάσκουμε, είναι όσα διαβάζουμε και όσα μπορούμε να

φανταστούμε γι' αυτά που μάθαινε στα παιδιά η Ελένη. Δεν είναι μόνο ο Εθνικός Ύμνος, που σιγοψιθύριζαν, ούτε τα εκκλησιαστικά τροπάρια, οι χάρτες και οι σημαίες μας στον πίνακα, η άρνησή της να κρεμάσει την τουρκική σημαία και το πορτρέτο του Ατατούρκ, οι επιστολές με τις καταγγελίες προς την ελεύθερη Κύπρο και τον έξω κόσμο (...) Είναι, κυρίως, ένα από τα βασικά ερωτήματα του αναγνώστη: Πού βρήκε αυτήν τη δύναμη η Ελένη μέσα σε ένα κλίμα φρικτής τρομοκρατίας να κρατήσει αδούλωτο το φρόνημά της και να παραμείνει ολόρθη; (...) Κάθε σελίδα του βιβλίου που αναφέρεται στη ζωή των εγκλωβισμένων και της Ελένης από την τουρκική εισβολή του 1974 μέχρι και σήμερα είναι μια δυνατή κλοτσιά στο στομάχι (...) Συγχαίρω από καρδιάς την Ευρυδίκη για το βιβλίο της και ευγνωμονούμε την Ελένη της Καρπασίας. Αποκαθίσταται με το βιβλίο αυτό ως μια από τις σύγχρονες ηρωίδες και θριαμβεύουσες μεγαλομάρτυρες του Κυπριακού Ελληνισμού και της σύγχρονης Ορθοδοξίας. Γιατί επέδειξε καρτερία, μαχητικότητα, αντίσταση και πίστη, προσδοκώντας την Ανάσταση και την Ελευθερία. Επικράνθη μεν πολλά και, όπως ξέρουμε, συνεχίζει να πικραίνεται. Ωστόσο, απόψε, μπορούμε να της ψιθυρίσουμε, στον τόνο και στον ρυθμό που μάθαινε στα παιδιά του σχολείου της τους στίχους από τον Θούριο του Ρήγα, κάποιους άλλους στίχους, του μεγάλου Αλεξανδρινού ποιητή, αλλάζοντας το γένος στην αντωνυμία: Αγαπητή Ελένη, αγαπητή Χαρίτα, «Όταν θα θέλουν οι Έλληνες να καυχηθούν, "Τέτοιες βγάζει το έθνος μας" θα λένε για σας. Έτσι θαυμάσιος θα 'ναι ο έπαινός σας»...

Η ΕΛΕΝΗ ΦΩΚΑ, στην δική της αντιφώνηση, σ' εκείνον ακριβώς τον χώρο, υπενθύμισε και την πρωταίτια προγονική μας εμφύλια πανούκλα:

«Με την παρουσίαση του βιβλίου εγώ πενθώ. Παρακαλώ ν' ανοίξει η γη να με καταπιεί. Είναι το πένθος της Σταυρωμένης Πατρίδας, που δεν βρίσκει ακόμη τον τρόπο ν' Αναστηθεί. Το πένθος για την φρικτή συμφορά που μας έφερε η τουρκική σκλαβιά και μας κατήντησε ανθρώπινα συντρίμια απέραντου εξευτελισμού, αγιάτρευτων πληγών, ανελέητου ξεριζωμού από την τουρκοπατημένη γη μας, τα χωριά μας, τα σχολεία μας, τα σπίτια μας. Μεγάλος θρήνος κυριεύει την ψυχή μου απόψε εδώ, στον αιματοβαμμένο χώρο του Προεδρικού Μεγάρου. Απ' εδώ πέρασε πρώτα, με αλληλοσκοτωμένα τ' αδέλφια μας, η πιο μεγάλη κατάρρα του Γένους μας, την αποφράδα 15η Ιουλίου 1974 του Πραξικοπήματος. Εκείνη που άφησε, προδομένες και αφύλαχτες, τις Κερκόπορτες στην Κερύνεια, για να εισβάλουν στη γη μας οι βάρβαρες ορδές του Αττίλα. Η χειρότερη κατάρρα. Για την οποία, οι πιο ξακουστοί αρχαίοι ποιητές μας έγραψαν τις φοβερές Τραγωδίες του εμφυλίου μίσους και της αλληλοσφαγής των αδελφών της Αντιγόνης, του Πολυνείκη και του Ετεοκλή, για τον θρόνο στην αρχαία Θήβα. Την συντριβή και τον σπαραγμό της υποδούλωσής μας στην τουρκοκρατούμενη Αγία Τριάδα της Καρπασίας, είχε την

υπομονή και την επιμονή να αφουγκραστεί, να ερευνήσει και να καταγράψει, με τις δοκιμασμένες ικανότητές της, η καλή μας συγγραφέας, η κυρία Ευρυδίκη. Με τη δική μου προσευχή ότι, αυτό το βιβλίο του πένθους, θα φρονηματίζει πιο πολλούς για το τι θα πει τουρκική σκλαβιά»...

Διασωθείσα από τη σκλαβωμένη Αγία Τριάδα Καρπασίας η Γαλανόλευκη της Ελένης Φωκά στα χέρια του ΠτΔ, με την παρακαταθήκη της ηρωικής Δασκάλας να υψωθεί και να κυματίζει στο χωριό της όταν λευτερωθούν τα τουρκοκρατούμενα εδάφη τής Κύπρου (φτγρ. Α. Μανώλη).

simerini.sigmalive.com